

רחל אימנו – אמה של ה

"רבי חייא ורבי שמעון בן חלפתא היו מהלכים בתוך בקעת ארבל בהשכמת הבוקר קודם שהאיר היום. וראו איילת השחר שבקע אורה, אמר רבי חייא הגדול לרבי שמעון בן חלפתא: אדם גדול! כך היא גאולתן של ישראל, תחילה קימעה קימעה, כל מה שהיא הולכת היא רבה והולכת.

(ירושלמי ברכות א')

תלמוד בבלי מסכת מכות כד/ב: שוב פעם אחת היו עולין לירושלים כיוון שהגיעו לחר הצופים קרעו בגדיהם כיוון הגיעו לחר הבית ראו שועל שיצא מבית קודשי הקודשים. התחילו הן בוכין ור' עקיבא מצחק. אמרו לו: מפני מה אתה מצחק? אמר להם: מפני מה אתם בוכים? אמרו לו מקום שכתוב בו "והזר הקרב יומת" ועכשיו שועלים הלכו בו ולא נבכה! אמר להם: לכך אני מצחק עכשיו שנתקיימה נבואתו של אוריה בידוע שנבואתו של זכריה מתקיימת. בלשון הזה אמרו לו 'עקיבא ניהמתנו, עקיבא ניהמתנו'.

מהיכן הכח לדרך?

חֲרַפְתִּי. **כד** ותקרא את-שמו יוסף, לאמר: יסף יהיה לי, בן אחר. (בראשית ל')

וּתְקַרְא יַעֲקֹב אֶת-שֵׁם הַמָּקוֹם, אֲשֶׁר דָּבַר אֱתוֹ שֵׁם אֱלֹהִים-בֵּית-אֵל. **טז** וַיִּסְעוּ מִבֵּית אֵל, וַיְהִי-עוֹד כְּבֶרֶת-הָאָרֶץ לְבֹא אֶפְרַתָּה; וַתֵּלֶד רָחֵל, וַתִּקְשֶׁ בְלָדָתָה. **יז** וַיְהִי בְּהַקְשָׁתָהּ, בְּלָדָתָה; וַתֹּאמֶר לָהּ הַמַּלְאָכָה אֶל-תִּירְאִי, כִּי-גַם-זֶה לָךְ בֶּן. **יח** וַיְהִי בְצֵאת נַפְשָׁהּ, כִּי מָתָה, וַתִּקְרָא שְׁמוֹ, בֶּן-אוֹנִי; וְאֵבִיו, קָרָא-לוֹ בְּנִימִין. **יט** וַתָּמָת, רָחֵל; וַתִּקְבֹּר בְּדֶרֶךְ אֶפְרַתָּה, הוּא בֵּית לָחֶם. **כ** וַיַּצֵּב יַעֲקֹב מַצֵּבָה, עַל-קְבֻרָתָהּ--הוּא מַצֵּבַת קְבֻרַת-רָחֵל, עַד-הַיּוֹם. (בראשית ל"ח)

קראי והשלימי:

חייה ומותה של רחל בדרך...

- יעקב אבינו אוהבה ועובד בעבודה 7 שנים, ובהגיע זמן החתונה _____
- יעקב ורחל מתחתנים בעבור עבודה נוספת, אך רחל _____
- כשנולד בנה הבכור, קוראת לו _____ מלשון: _____
- וכשנולד בנימין – רחל _____
- רחל נקברת ב _____

האם רחל מצליחה להגיע בשלווה אל

המטרה?

האם רחל מגיעה אל המנוחה והנוחלה?

יב וַיַּגֵּד יַעֲקֹב לְרָחֵל, כִּי אָחִי אֲבִיָּהּ הוּא, וְכִי בֶן-רִבְקָה, הוּא; וַתֵּרָץ, וַתִּגַּד לְאֲבִיָּהּ. **יג** וַיְהִי כַשְׁמַע לָבֶן אֶת-שְׁמַע יַעֲקֹב בֶּן-אֲחִיתוֹ, וַיֵּרָץ לְקִרְאָתוֹ וַיַּחֲבֹק-לוֹ וַיִּנָּשֶׁק-לוֹ, וַיְבִיאוּהוּ, אֶל-בֵּיתוֹ; וַיִּסְפֹּר לָלָבֶן, אֶת כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה. **יד** וַיֹּאמֶר לוֹ לָבֶן, אֵד עֲצָמִי וּבִשְׂרִי אֶתָּה; וַיָּשָׁב עִמּוֹ, חֹדֶשׁ יָמִים. **טו** וַיֹּאמֶר לָבֶן, לְיַעֲקֹב, הֲכִי-אָחִי אֶתָּה, וַעֲבַדְתִּנִּי חָנָם; הִגִּידָה לִּי, מַה-מִּשְׁכַּרְתָּךְ. **טז** וַיִּלְלָבֶן, שְׁתֵּי בָנוֹת: שֵׁם הַגְּדֹלָה לָאָה, וְשֵׁם הַקְּטָנָה רָחֵל. **יז** וַיַּעֲנִי לָאָה, רַכּוֹת; וְרָחֵל, הִתְנָה, זֶפֶת-תֵּאָר, וַיִּפֹּת מִרְאָה. **יח** וַיִּוָּאָחֶב יַעֲקֹב, אֶת-רָחֵל; וַיֹּאמֶר, אֶעֱבֹדָךְ שְׁבַע שָׁנִים, בְּרָחֵל בְּתָדָה, הַקְּטָנָה. **יט** וַיֹּאמֶר לָבֶן, טוֹב תַּתִּי אֶתָּה לָךְ, מִתַּתִּי אֶתָּה, לְאִישׁ אַחֵר; שָׁבָה, עִמָּדִי. **כ** וַיַּעֲבֹד יַעֲקֹב בְּרָחֵל, שְׁבַע שָׁנִים; וַיַּחֲיוּ בְּעֵינָיו קָנָמִים אֲחָדִים, בְּאֶהְבָתוֹ אֶתָּה. **כא** וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל-לָבֶן הֵבָה אֶת-אִשְׁתִּי, כִּי מָלְאוּ יָמִי; וְאֲבֹאָהָ, אֵלֶיךָ. **כב** וַיֵּאָסֶף לָבֶן אֶת-כָּל-אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם, וַיַּעַשׂ מִשְׁתָּה. **כג** וַיְהִי בַעֲרֵב--וַיִּסַּח אֶת-לָאָה בָתּוֹ, וַיָּבֵא אֶתָּה אֵלָיו; וַיָּבֵא, אֵלֶיךָ. **כד** וַיִּתֵּן לָבֶן לָהּ, אֶת-זֶלְפָּה שִׁפְחָתוֹ--לְלָאָה בָתּוֹ, שִׁפְחָה. **כה** וַיְהִי בִבְקָר, וַהֲנִיָּה-הוּא לָאָה; וַיֹּאמֶר אֶל-לָבֶן, מַה-זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי--הֲלֹא בְרָחֵל עֲבַדְתִּי עִמָּדָה, וְלָמָּה רָמִיתִנִּי. **כו** וַיֹּאמֶר לָבֶן, לֹא-יַעֲשֶׂה כֵן בַּמָּקוֹמָנוּ--לְתַת הַצְעִירָה, לִפְנֵי הַבְּכִירָה. **כז** מֵלֵא, שְׁבַע זֹאת; וְנִתְּנָה לָךְ גַּם-אֶת-זֹאת, בַּעֲבֹדָה אֲשֶׁר תַּעֲבֹד עִמָּדִי, עוֹד, שְׁבַע-שָׁנִים אַחֲרוֹת. **כח** וַיַּעַשׂ יַעֲקֹב כֵּן, וַיִּמְלֵא שְׁבַע זֹאת; וַיִּתֵּן-לוֹ אֶת-רָחֵל בָתּוֹ, לוֹ לְאִשָּׁה. **כט** וַיִּתֵּן לָבֶן לְרָחֵל בָתּוֹ, אֶת-בְּלָהָה שִׁפְחָתוֹ--לָהּ, לְשִׁפְחָה. **ל** וַיָּבֵא גַם אֶל-רָחֵל, וַיִּוָּאָחֶב גַּם-אֶת-רָחֵל מֵלֵאָה; וַיַּעֲבֹד עִמּוֹ, עוֹד שְׁבַע-שָׁנִים אַחֲרוֹת. **לא** וַיָּרָא יְהוָה כִּי-שָׁנוּאָה לָאָה, וַיִּפְתַּח אֶת-רִחְמָהּ; וְרָחֵל, עָקְרָה... (בראשית כט)

וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים, אֶת-רָחֵל; וַיִּשְׁמַע אֵלֶיךָ אֱלֹהִים, וַיִּפְתַּח אֶת-רִחְמָהּ. **כג** וַתַּהַר, וַתֵּלֶד בֶּן; וַתֹּאמֶר, אִסְף אֱלֹהִים אֶת-

לא הכל פשוט בחיים, לא תמיד נמצאים בבית מקום בו מוגנים מבחינה חומרית ורוחנית. לפעמים נמצאים בדרך והדרכים הן בחזקת סכנה. עם ישראל נמצא בדרך, כל העולם עדיין בדרך. לפני היציאה לדרך הכל נאה וטוב, גם סופה נפלא, אבל היא עצמה קשה מאוד. כיצד לא למעוד, כיצד לשרוד על מנת לחזור הביתה. כך יש צורך בכוח אלוהי מיוחד, שבו מצוייד עם ישראל, וזהו כוחה של רחל. כל ההיסטוריה האישית של רחל, חייה ומותה, הם בדרך.

רחל היא הכח הפועל באומה הישראלית, שבזכותו האומה מחזיקה מעמד אפילו במצבים היותר נוראים... עם אחר, לאחר שהיה עובר צרות ושמדות, הריגת גוף ושריפת נשמה, ודאי היה כבר עובר וכלה מן העולם. ואולם בעם ישראל יש כח מיוחד הנקרא: "הכח של רחל", שמחייה אותו.

הדרך אומנם קשה ורצופה בבכי, אך שכר בעידה, לכן 'מנעי קולך מבכי' כי 'ושבו בנים לגבולם'. על עם ישראל עברו צרות רבות כל כך, והן לא הצליחו לשבור אותו. אנו בני רחל, אותנו לא שוברים. אנו לא נשברים, אנו מחזיקים מעמד בכל מצב, דבר לא מכלה אותנו, כי אנו בני רחל.

אנו עדיין על אם הדרך, כך נהיה תמיד, ונמשיך הלאה לצעוד חמושים בכח האלוהי של רחל אימנו הגנוז בתוכנו. ('אשת חיל' / הרב אבינר)

← מהיכן לעם ישראל יש כח לדרך?

"גם גאולת עם ישראל אורכת זמן. רבים שואלים: האם על מדנה כזאת דיברו הנביאים? האם זו הגאולה לה ציפינו? אכן, זוהי בדיוק. ודאי שמדינת ישראל עדיין לא במצבה האידיאלי, היא עדיין בדרך. אנו מדברים על תהליך ממושך... אין קיצורי דרך, אי אפשר להגיע ליעד ללא צעידה בדרך. כך הוא סדר המציאות, ברחל עומדת על אם הדרך. אין היא רק עומדת בה, היא עצמה אם הדרך. בחייה הפרטיים היא מלמדת אותנו את חוכמת הדרך."

באילו דרכים אנחנו נמצאות בחיינו?